

Frankenstein Brooksův a Pejchalův

Petr Mareček
editoř MF DNES

Pardubickému Východočeskému divadlu, měšťanské scéně usetlejšího typu, divácky vděčné muzikály sluší, kupříkladu stále uváděný aviatický místopis *Do nebes!* náleží k nezapomenutelným. K čistě pardubickému tématu Jana Kašpara teď přibýlo dílo světové a slavné, prověřené jak Broadway, tak londýnským West Endem. Mel Brooks, režisér a vůbec jeden z největších amerických komediografů své generace, učinil s Thomasem Meehanem muzikál ze své stejnojmenné černo-bíle hororové parodie z roku 1974, kterou stvořil s komikem Gene Wilderem. Divadelní *Mladý Frankenstein* měl premiéru v roce 2007 a záhy sbíral žánrové ceny. Od té doby putuje hotový „na produkční klíč“ s odkazem na původní režii a choreografii Susan Stroman.

Vyprávějí už léta tvrdí, že „třída Miru není žádná Broadway“, jak tedy dílo dopadlo v Pardubicích, kam ho po Brně režijně převedl autor překladu Petr Gazdík? Remeslně velmi dobře, jen se nelze zbavit pochybností, že jde o kus lehce mimo čas i atmosféru, a že je na Brooksův podvrtný styl přípraveno zdejší publikum, neboť při repríze reagovalo spíše na místní narážky než na parodický humor mnoha kalibrů, jenž prostupuje muzikálem od samého počátku až v libre-

tu, tak v samotné muzice. Usmívá se však nad klasikou, když by se i u nás našel nový Brooks, který by do patřičných mezí odkázal mnohé slепence za muzikál vydávané, které žijí „tváře z bedny“. Žánr má v české kotlíně mnoho pater, *Mladý Frankenstein* však stejně jako karlínský *Beetlejuice Do nebes!* nebo svého času hradecká *Marylin* patří do nejvyššího s vyhlídkou.

Redford i Nedvědi

Muzikou Brooks zůstává spíše ve starém dobrém fraku swingařů, každá z písní je potměšilým odkazem na dávné hity *Barbry Streisand*, *Gena Kellyho* či *Binga Crosbyho*, což koriguje *Berlinův* klasický sláger *Puttin' on the Ritz*, odtančený a odstepovaný hlavními protagonisty. Humor i švih mají všechna taneční čísla. Hororové romanci na stylové transylvánské scéně Petra Hlouška by však pomohla kratší stopáž, leč s broadwayskými právníky neradno diskutovat. Uměřené je i zákonité zčeštění, když se zpívá, že patříme k sobě „... jak *Newman* a *Redford*, *Shakespeare* a *Stradford*...“, objeví se i bratři *Nedvědi*.

Brooksův osobitý styl není tak sofistický a jemný jako třeba u *Neila Simona* či *Woodyho Allena*, ale stejně jako jim mu nic není svaté. Zůstává v něm to nejlepší z němé grotesky, židovské moudrosti a hlavně parodie rozpoutané až anarchisticky po vzoru bratrů *Marxových*. Autor, jenž si potrpí na mocné dekolty

Frederick a Inga Josef Pejchal a Martina Sikorová.
Foto: Jan Hromádka, VCD

subret, se vysmívá hlouposti, zapáctví, nacistům i rasistům. Dětskou doslovnost střídají rafinované a gradované gagy. Všechno jak Brooksův kšaft v sobě nese i *Mladý Frankenstein*, výpravně secvičený orloj, zalidněný dobře tančící i zpívající kompany a hostitel několika báječných hereckých příležitostí.

Těžké to mají *Ladislav Špiner*, aby uhlídal balanc a přesnost pitvoření hrbatého sluhy *Igora*, i všestranný *Jan Vápeník*, jenž oblékl mocný kostým monstra s botami na vysoké podrážce. Oba však slouží výtečně, herecky i pěvecky září také ústřední dámské trio *Dagmar Novotná*, *Martina Sikorová* a *Petra Janečková*. Kdo by však měl - pokud existuje spravedlnost - aspirovat na muzikálovou *Thálii*, je *Josef Pejchal* v roli *Fredericka Frankensteina*. Útěchou nechť mu je herecká trofej z letošního festivalu divadelní komedie. S odzbrojující a hlavně neokázalou bravurou střídá čínohru, zpěv, tanec i step, v hororovém pancpítku přesně namíchaných a rozdaných trumfů zůstává přitažlivě plachým vědcem, navíc nesmírně vtipným, protože nevyrábí legraci, ale drží vážnou tvář. A ví, že kouzlo nejsilnější síly v detailu.

Poučenou pozvánkou do světa *Mela Brookse* je v programu esej teatrologa *Michala Zahálky*, kdo by chtěl víc, najde na HBO znamenitý dvojdielný dokument *Mel Brooks: The 99 Year Old Man!*. Pro komika, jenž v červnu oslaví stovku, je totiž humor „jediný způsob, jak přežít“.